

Strípky Čriepky

Časopis Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků na Novém Zélandě

Číslo 7 (No.7)

Červenec 2009 (July 2009)

Ročník 20 (Vol. 20)

Blansko

Historie města Blanska

Četné archeologické nálezy svědčí o tom, že oblast Blanenska byla osídlena prakticky již od pravěku. Blansko samotné vzniklo původně jako osada (Staré Blansko) na pravém břehu Svitavy, podél níž procházela významná

obchodní stezka z Podunají do Čech. První písemná zmínka o něm je zachycena již v Letopisech kanovníka Vyšehradského, pokračovatele Kosmova a vztahuje se k zajímavé události roku 1136, kdy

mezi olomouckým biskupem Jindřichem Zdíkem a brněnským údělným knížetem Vratislavem probíhal ostrý majetkový a politický spor o právo vystavět v Blansku nový kostel. Spor po čase ukončilo až rozhodnutí pražského knížete Soběslava, který dal biskupovi za pravdu, a tak mohl Jindřich Zdík nový kostel v Blansku, které

se záhy stalo významnou součástí biskupských statků, dostavět a vysvětit.

Od konce 14. století se objevují zprávy o tzv. manském dvoře na levém břehu Svitavy.

Kolem tohoto dvora, stojícího zhruba v místech dnešního zámku, postupně vyrůstala osada Nové Blansko. Obě části se správně a ekonomicky vyvíjely samostatně až do r. 1526.

Zámek Blansko

V r. 1580 bylo Blansko povýšeno na městy.

V poslední třetině 16. století se Blansko dostalo do držení rodu Žalkovských ze Žalkovic. R. 1580 bylo Blansko Matyášem Žalkovským povýšeno na městečko. Matyášův syn Jan Žalkovský nechal na přelomu 16. a 17. století přestavět původní gotickou tvrz na renesanční zámek.

Od konce 17. století vlastnil blanenské panství slezský rod hrabat Gellhornů, který zde také založil železářskou výrobu (1698). V této tradici pokračoval rod Salm-Reifferscheidt, který v r. 1766 získal blanenské panství koupí. První polovina 19. století byla obdobím rozkvětu blanenského železářství a zejména rozmachu výroby umělecké litiny. Salmům, kteří v r. 1896 prodali železářny pražské firmě Breitfeld-Daněk, patřilo blanenské panství do r. 1945.

Velký význam pro rozvoj Blanska měla výstavba železniční trati Brno – Česká Třebová – Praha, kterou v úseku Brno – Blansko stavěla v letech 1843 – 1849 italská firma Tallachini.

Po zrušení patrimoniální správy koncem 40. let 19. století a územní reformě se stalo Blansko centrem soudního okresu.

Významným datem v dějinách obce pak bylo povýšení Blanska na město v r. 1905 dekretem císaře Františka Josefa I.

V r. 1949 se stalo Blansko okresním městem a zůstalo jím i po reformě územního členění státu v r. 1960.

V současné době má město kolem 22.000 obyvatel, je vstupní branou do Moravského krasu, v němž se mj. nachází soubor jeskyní přístupných veřejnosti. Největší atrakcí Moravského krasu je propast Macocha hluboká 138 m.

Blansko je zaměřeno zejména na průmysl, jehož profilací je možno charakterizovat výrobou vodních turbin, šedé litiny, elektrických měřicích přístrojů a zařízením pro polygrafický průmysl.

Znak města Blanska

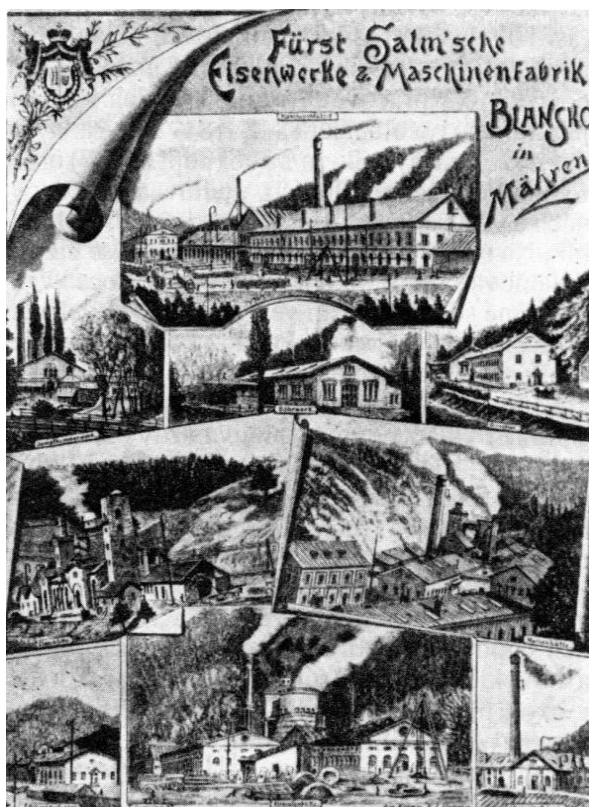
Kdy získalo Blansko znak není přesně známo. Nejstarší podoba znaku je doložena pečetěmi od 80. let 16. století. Podoba znaku v barvách není doložena. Znak Blanska tvořila původně bílá okrouhlá věž bez oken se dvěma věžičkami, údajně na červeném štítě.

V roce 1899 si dali Blanenští namalovat znak v poněkud jiné podobě: modrý štít, na jehož podkladě stojí na hnědozeleném kopci okrouhlá věž hnědé barvy z kvádrů. Do výše se zužuje a vrcholí cimbuřím o pěti stínkách a z kvádrů zděnou kupolí. V přízemí věže je branka, v poschodí dvě obdélná okna vedle sebe. Tento typ znaku byl schválen i statutem města Blanska z roku 1969.

Přesto vznikl v 70. letech tzv. socialistický typ znaku v této podobě: modrý štít, na něm černé ozubené kolo bez loukotí, se šestnácti zuby. V něm stojí bílá, z kvádrů zbudovaná věž. Má kupolovitou střechu se dvěma špicemi, s makovicemi po stranách. Nad věží je červená, zlatě lemovaná pěticípá hvězda.

K poslední proměně znaku došlo v roce 1990. Podle výtvarného návrhu Ing. arch. Josefa Švába byly ze znaku odstraněny tzv. socialistické atributy a k 17.5. 1990 byl schválen městským zastupitelstvem nový znak. Na modrém štítu volně stojí stříbrná, z kvádrů budovaná pevnostní věž s kupolovitou střechou se dvěma špicemi po stranách. Na vrcholu střechy a na špicích jsou zlaté makovice.

Článek převzat z Internetu

Ceník s vyobrazením závodů